

Q2.10

PRAVILA PREKOGRAIČNE AKREDITACIJE

RULES FOR CROSS- -BORDER ACCREDITATION

	PRAVILA PREKOGRANIČNE AKREDITACIJE	Oznaka:	Q2.10
		Str./ukupno str.:	2/4

1. CILJ

Cilj ovog dokumenta je da se definišu politika i aktivnosti koje ATCG sprovodi u slučajevima prekogranične akreditacije.

2. PODRUČJE PRIMJENE

Ovaj dokument se primjenjuje u postupku akreditacije TOU-a sa sjedištem izvan teritorije Crne Gore, kao i TOU-a iz Crne Gore koja svoje ključne aktivnosti iz područja akreditacije obavljaju izvan teritorije Crne Gore.

3. OZNAKE, SKRAĆENICE I DEFINICIJE

SKRAĆENICE:

- **ATCG**-Akreditaciono tijelo Crne Gore,
- **EA**-European co-operation for Accreditation (Evropska organizacija za akreditaciju),
- **MLA**-Multilateralni sporazum o međusobnom priznavanju,
- **ILAC**-International Laboratory Accreditation Cooperation (Međunarodne kooperacija akreditovanih laboratorija),
- **IAF**-International Accreditation Forum (Međunarodni forum za akreditaciju),
- **TOU**-tijelo za ocjenu usaglašenosti.

DEFINICIJE:

- **Nacionalno akreditaciono tijelo**
mjerodavno nacionalno tijelo koje sprovodi akreditaciju
- **Tijelo za ocjenu usaglašenosti (TOU)**
tijelo koje pruža usluge ocjene usaglašenosti
- **Prekogranična akreditacija**
postupak u kojem TOU zahtijeva akreditaciju od nacionalnog akreditacionog tijela neke druge države
- **Ocjenjivanje usaglašenosti**
postupak kojim se utvrđuje da li su uslovi i zahtjevi koji se se odnose na neki proizvod, proces, uslugu, sistem, osobu odnosno organizaciju ispunjeni

4. VEZE SA DRUGIM DOKUMENTIMA

Pravila prekogranične akreditacije se zasnivaju na principima definisanim u dokumentima:

- MEST ISO/IEC 17011:2007 – Ocjenjivanje usaglašenosti - Opšti zahtjevi za akreditaciona tijela koja akredituju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti
- Uredba 765/2008/EC - Zahtjevi za akreditaciju i nadzor nad tržištem koji se odnose na stavljanje proizvoda na tržište
- EA-2/13:2007 – EA Cross Frontier Policy for Cooperation between EA Members
- ILAC G21:2002 – Cross Frontier Accreditation - Principles for Avoiding Duplication
- IAF GD 3: 2003 – IAF Guidance on Cross Frontier Accreditation

	PRAVILA PREKOGRANIČNE AKREDITACIJE	Oznaka:	Q2.10
		Str./ukupno str.:	3/4

5. POLITIKA ATCG U VEZI SA PREKOGRANIČNOM AKREDITACIJOM

Opšta načela koja ATCG primjenjuje u vezi sa prekograničnom akreditacijom su sljedeća:

5.1 ATCG prevashodno sprovodi postupak akreditacije nad TOU-ima koja su pravni subjekti sa sjedištem na teritoriji Crne Gore.

5.2 ATCG ne promovise svoje usluge niti marketinški djeluje na teritoriji drugih država.

5.3 ATCG nije konkurent drugim nacionalnim akreditacionim tijelima u sprovođenju postupaka akreditacije.

5.4 ATCG može u izuzetnim slučajevima i na njegov izričit zahtjev prihvatiti prijavu za akreditaciju TOU sa sjedištem izvan teritorije Crne Gore, pri čemu će uvažiti odredbe i smjernice iz dokumenata navedenih u tački 4.

6. OPIS RADA

U vezi sa tačkom 5.4, ATCG će sprovesti postupak akreditacije samo u slučaju da:

- a) država u kojoj TOU ima sjedište nema uspostavljeno nacionalno akreditaciono tijelo;
- b) nacionalno akreditaciono tijelo u državi podnosioca zahtjeva nema uspostavljenu šemu akreditacije koja obuhvata traženo područje akreditacije;
- c) ukoliko nacionalno akreditaciono tijelo u državi podnosioca zahtjeva nije potpisnik EA MLA sporazuma za traženu šemu akreditacije.

Za slučaje navedene u tačkama b) i c) predhodnog paragrafa, ATCG će prije sprovođenja postupka akreditacije od TOU zatražiti:

- dokaze da je nacionalno akreditaciono tijelo države u kojoj TOU ima sjedište obaviješteno o zahtjevu upućenom ATCG-u,
- saglasnost TOU-a da ATCG dodatno obavijesti nacionalno akreditaciono tijelo o primljenom zahtjevu za akreditaciju,
- dokaze da zahtjev za akreditaciju TOU nije uputio u još neko drugo akreditaciono tijelo.

Ukoliko ATCG prihvati zahtjev TOU-a o pokretanju postupka akreditacije, ATCG će predložiti nacionalnom akreditacionom tijelu države u kojoj TOU ima sjedište:

- a) da bude posmatrač u ocjenjivanju koje će sprovesti ocjenjivači ATCG-a, ili
- b) da predloži ocjenjivače iz svog registra ocjenjivača koji eventualno mogu biti imenovani u ocjenjivački tim ATCG-a, ili
- c) da se provede zajedničko ocjenjivanje.

TOU koja su pravni subjekti sa sjedištem u Crnoj Gori mogu aktivnosti iz oblasti akreditacije sprovoditi i izvan granica Crne Gore. O toj namjeri su dužni da obavijeste ATCG putem predviđenog Zahtjeva za akreditaciju.

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	PRAVILA PREKOGRANIČNE AKREDITACIJE	Oznaka:	Q2.10
		Str./ukupno str.:	4/4

U takvim slučajevima ATCG razlikuje akreditaciju TOU koja svoje aktivnosti izvan granica Crne Gore sprovode s adrese sjedišta u Crnoj Gori i akreditaciju TOU koja u svojoj organizacijskoj šemi imaju izdvojene lokacije na prostoru drugih država (kancelarije, predstavništva, i sl.), a na kojima se sprovode neke od ključnih aktivnosti u sklopu oblasti akreditacije (ključnim aktivnostima se smatraju aktivnosti navedene u tački 7.5.7 standarda ISO/IEC 17011:2004).

U slučaju kada je TOU sertifikaciono ili kontrolno tijelo koje je registrovani pravni subjekt u Crnoj Gori, a koji svoje aktivnosti izvan granica Crne Gore sprovodi sa adrese sjedišta u Crnoj Gori, u okviru postupaka akreditacije i redovnih nadzora obvezno se sprovodi i određeni broj witness audita za aktivnosti koje TOU sprovodi van teritorije Crne Gore.

U slučaju kada TOU sa sjedištem u Crnoj Gori u drugim državama ima izdvojenu lokaciju-e na kojoj se sprovode ključne aktivnosti u oblasti akreditacije (kritične lokacije), početnim ocjenjivanjem i ponovnim ocjenjivanjem se obuhvataju sve kritične lokacije, dok su u toku trajanja akreditacije kritične lokacije predmet osvjedočenja po utvrđenom planu. ATCG će obavljati ocjenjivanje kritičnih lokacija uz saradnju sa lokalnim nacionalnim akreditacionim tijelima.

Sertifikat o akreditaciji, izdat od strane ATCG-a, sa dodatkom sertifikata koji sadrži obim akreditacije, posjeduje podatke o svim zemljama (lokacijama) u kojima akreditovano TOU obavlja ključne aktivnosti.

U Podgorici, septembar 2011.

Predsjednik Upravnog odbora ATCG

Prof. dr Zdravko Krivokapić